

HASZNOS TUDNIVALÓK ÉLELMISZER-VÁSÁRLÁSKOR

Ha több árat látunk, fizethetjük az olcsóbbat

Az élelmiszert áruló üzleteknek az árak feltüntetésétől a csomagolásig többféle előírást kell betartaniuk. A hiányosságok esetén a vevő joggal reklamálhat.

Sokan és szívesen vásárolnak mélyhűtött termékeket, melyekből általában nagy választék áll a vásárlók rendelkezésére. Ezeknek az áruféleségeknek a vásárlásakor legyünk nagyon óvatosak, és az csak olyan hűtőpultból vásároljunk, ahol sértetlen csomagolású árut találunk, amelyen tüzetesebb vizsgálattal sem fedezzük fel a felolvadás és újfagyás jeleit. Kisebb boltokban még ma is gyakran előfordul, hogy az el nem fogyott, előhűtött baromfit az üzletben fagyaszttják le. Ez káros lehet az egészségre, tehát ilyet ne vásároljunk!

A boltban lévő áruból a vásárlót kívánság szerint ki kell szolgálni. Vásárlása nem köthető feltételhez, másikat árú vásárlásához vagy bizonyos mennyiséghez. Ne szégyelljünk a kimért áruféleségből kis mennyiséget kérni. Gyakran hangzik el a kérdés, hogy lehet-e pár dekával több. Ne bólintunk rá, ne hagyjuk magunkat rábeszélni a szükségesnél több áru megvásárlására! (Nyugat-európai tapasztalatunk: akár két deka felvágottat is zokszó nélkül kimernek, ha a vevő úgy parancsolja!) Arra természetesen nincs mód, hogy az

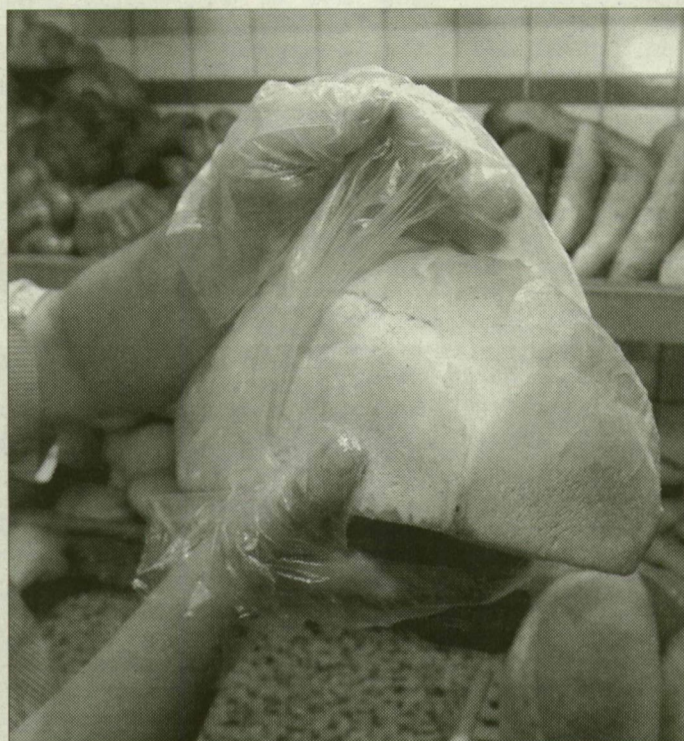
előre csomagolt élelmiszerek csomagolási egységét megbontassuk: itt a megoldás az, ha megkeressük az igényünknek megfelelő csomagot.

Jogunk van ahhoz, hogy a vásárolt élelmiszer súlyát ellenőrizzük: ehhez a feltételeket minden üzletnek biztosítania kell. Ezért találkozunk az önkiszolgáló üzletek rakodópultjainál ellenőrző mérlegekkel. A pultnál úgy kell elhelyezni a mérleget, hogy annak skáláját, tehát a mért mennyiséget a vásárló láthassa. Szerencsére igen elterjedt már azoknak az automata mérlegeknek a használata, melyeknek kijelzőjén a mért mennyiség mellett az egységár és a fizetendő ár is szerepel.

Jogunk van ahhoz, hogy a vásárolt élelmiszer súlyát ellenőrizzük: ehhez a feltételeket minden üzletnek biztosítania kell!

Az eladótérbe és a kirakatba kihelyezett árut jól látható árjelzéssel kell ellátni. A leggyakoribb megoldás az, hogy minden egyes árucikket egyedileg áraznak be. A gond csak az, hogy gyakran szemüveggel is csak nehezen silabizáljuk ki a számjegyeket.

Az élelmiszerek eladási árát és egységárát a fogyasztók tájékoztatására egyértelműen, könnyen azonosíthatóan és jól olvashatóan fel kell tüntetni, függetlenül attól, hogy

A kenyérhez például selyempapírt kell biztosítani, mégpedig akkorát, hogy az a kenyér teljes felületét befedje. Hús- és hentesáruhoz többnyire zsírpapírt használnak, de gyakran találkozunk nejlontasakkal is

ILLUSZTRÁCIÓ: SZÜK ÖDÖN

azokat csomagolatlanul vagy csomagolva értékesítik.

A térfogat alapján értékesített élelmiszerek egységárát Ft/liter, a tömeg alapján értékesítetteket Ft/kg formában kell jelölni.

Az egységárát csomagolatlanul árusított élelmiszerek esetén a tárolóedényen, illetve polcon elhelyezett címkén kell jelölni. Csomagolt, illetve előre csomagolt élelmiszereknél az egységárát és az eladási árát a márka megnevezésére és mennyiségi egységre vonatkozóan jól azonosíthatóan a csomagoláson vagy az áru mellett kifüggesztett árjegyzéken kell feltüntetni.

Nagyobb boltokban a pénztárnál nem árt megnézni,

hogy az akciós árura valóban a kedvezményes árat számlázták-e. Ha nem, reklamáljunk. Ha egy árunál (vagy az árun) többféle ár van feltüntetve, a fogyasztóvédelmi törvény alapján jogunk van a legalacsonyabbat fizetni!

A hús- és hentesáru olyan árjelzővel kell ellátni, amelyen az ár mellett fel van tüntetve az áru megnevezése is. Szinte minden boltban találkozunk akciós áruval: ezeket a többi hasonló árutól elkülönítve helyezik ki és többnyire figyelemfelhívást is célzó árjelzővel látják el. Ezeket az áruféleségeket azonban meg kell különböztetni azoktól az áruktól, amelyeknek már lejárt a minőségmegőrzési idejük.

Az áru értékesítése előtt az el-

adó köteles megfelelő csomagolásra is gondoskodni, hogy az áru szállítható legyen. Az előírt csomagolóanyag fajtája az áru jellegétől függ. A kenyérhez például selyempapírt kell biztosítani, mégpedig akkorát, hogy az a kenyér teljes felületét befedje. Hús- és hentesáruhoz többnyire zsírpapírt használnak, de gyakran találkozunk nejlontasakkal is. A csomagolóanyagért külön díjazás nem számítható fel, csak ha a vásárló a szokásostól eltérő csomagolást kér. Például ha egy árut külön díszdobozzal rendelünk meg, a csomagolás költségét a felhasznált anyag értéke, a díszítőelem ára és esetleg a ráfordított munka bére határozza meg. Szerencsére egyre gyak-

rabban találkozunk azzal, hogy a kereskedő térítést nem kérve ajánlja fel a díszcsomagolást.

Közvetlen értékesítés (nem előre csomagolt élelmiszerek-nél) során a csomagolatlan élelmiszert, élelmiszer-csomagolásra engedélyezett anyagba helyezve kell a fogyasztónak átadni. Ilyenkor a kenyér és a péksütemény teljes felületét el kell fednie a csomagolóanyag-nak. A megfelelő csomagolóanyagról az önkiszolgáló árusításnál is gondoskodni kell. Csomagolatlan húst, húskészítményt világos színű, nem nedvszívó papírban vagy műanyag fóliában kell a fogyasztónak átadni.

HORVÁTH LÁSZLÓ, ORSZÁGOS FOGYASZTÓVÉDELMI EGYESÜLET

A bizottság elégedett az euróval

A SZEGEDISÉGBŐL TÖBB ELŐNYT KOVÁCSOLNAK, MINT AMENNYI A HÁTRÁNY

A Lombard sikertörténete

A szegedi központú, országos hálózattal rendelkező Lombard Pénzügyi és Lízing Rt. elmúlt közel másfél évtizede valódi sikertörténet. Kilencszázalékos piaci részesedéssel a harmadik helyen áll a lízingcégek sorában. A társaság a jövőjét is Szegeden képzeli el, aminek bizonyítéka, hogy irodaház építésébe kezdett a Somogyi utcában.

– A Lombard Lízing Rt. 1991 decemberében alakult, ahogy kollégáim mondják, december 32-én – idézte fel a történelmi időket *Domonkos András* vezérigazgató (képünkön) azt követően, hogy nemrégiben ünnepélyes körülmények között leakták a Somogyi Béla utcai üres telken leendő új székházuk alapkövét. – A karácsony előtti utolsó napon adtuk be ugyanis a cégbíróságra azon jogelőd cég papírjait, amelyet négy magánszemély alapított. Mára a tulajdonosi kör teljesen megváltozott, jelenleg a német Volksbank és Raiffeisen bankcsoporthoz tartozunk, anyacégünk pedig a VR Leasing.

Az alapításkor hatan dolgoztak a Lombardnál, ma csak Szegeden 250-en (az országos hálózat irodáiban további száz munkatársat alkalmaznak). A 2005. áprilisára elkészülő irodaház 350 dolgozóra tervezték, ami azt is jelenti, hogy a közeljövőben jelentős létszám-bővítésre kerülhet sor. A Lombard jelenleg a Tisza Lajos körúton „lakik”, ahová 1995-ben költözött, s akkor még az egyik emeletet bérebe is adta. Ma már ő a bérlő két másik épületben.

A társaság amúgy márkafüggetlen és univerzális lízingcégnak számít, minden eszköz

finanszírozásával foglalkozik, de a legnagyobb hányadot a személygépkocsik és a használt járművek képviselik. A lízingszövetség első negyedéves adatai alapján a Lombard a maga 9 százalékos piaci részesedéssel a harmadik helyen áll az országban, árbevétele közel 83 milliárd forint volt 2003 végén. Idén 120 milliárd forintos forgalomra számítanak.

A Lombard szegedinek vallja magát, és szándékozik elköltözni a Tisza-parti városból: ennek bizonyítéka a Somogyi Béla utcai leendő irodaház. Domonkos András szerint a „szegediség” jelentése csak egyrészt az, hogy nem pesti, amúgy sokkal inkább azt jelzi: pályafutása nem mindennapi. Nem nevezhető hétköznapi forgatókönyvnek egy nemzetközi pénzügyi csoport részévé válni, miközben a szegedi központ megmaradhatott.

– A szegediségből ma már több előnyt kovácsolunk, mint amennyi a hátrány. Megtanultunk vele élni, többek között úgy, hogy az információáramlásra más technikákat alkalmazunk – mondta a vezérigazgató.

F. K.

ILYEN LESZ A HÁZ

A több mint 5 ezer négyzetméteres irodaház két részből áll majd, az egyik öt-, a másik háromemeletes lesz, hogy a szecessziós Somogyi-ház, valamint a következő szomszéd, egy alacsony épület közti szintkülönbséget feloldja. Az irodaház alagsorában mélygarázs kap helyet, a földszint az ügyfeleké, valamint itt alakítanak ki egy aulát is. Három emeleten helyezik el a munkatársak irodáit, a legfelső szinteken a vezetőkét. Onnan csigalépcsőn lehet lejutni a háromszintes ház tetején kialakítandó parkosított területre.

Az immár öt és fél éves euró eddigi működését sikertörténetként értékelte jelentésében az Európai Bizottság, bár néhány várható kihívást is felvázolt. Az ellenzők szerint ugyanakkor az Európai Központi Bank kudarcot vallott, a pénzügyi szabályozás teljes káoszba fulladt – írja az euro.hu.

MUNKATÁRSUNKTÓL

Az Európai Unió 12 tagországában bevezetett euró számlapénzként 1999 januárjában született meg, majd 2002 januárjától bankjegyek és pénzügyi formájában is forgalomba került, helyettesítve a bevezetését elfogadó 12 tagország nemzeti valutáját.

A közös pénz ügyében a gazdasági szakértők véleménye az előkészületek időszakában megoszott. A bizottság szerint azonban az euró nem cáfolta rá sem a bírálók, sem a támogatók előzetes elképzeléseire. „Az euró kulcsfontosságú szerepet játszott Európa gazdasági integrációs folyamatának felgyorsításában, és egyre inkább nyilvánvalóvá válik, hogy bevezetése fennlendítette a tagországok közötti gazdasági kapcsolatokat” – derül ki a jelentésből.

Mindazáltal Brüsszel elismeri, hogy még kemény munka van hátra, főként az euróvezetetre jellemző lassú gazdasági növekedés problémája miatt. A zóna gazdasági növekedése 2003-ban csupán 0,4 százalék volt, míg az euró-

övezetből kimaradó Egyesült Királyságban 2,1 százalék, az USA-ban valamivel több mint 3 százalék, Kínában pedig meghaladta a 9 százalékot. A bizottság további kihívásokat is megjelölt, úgymint az elöregedő lakosság problémájának kezelésére való felkészülést, illetve a tíz új tagország integrálását.

Katinka Barysch, az Európai Reform Központ gazdasági szakértője szerint az euróövezet szerény gazdasági növekedése miatt nem elsősorban az euró tehető felelőssége, hanem sokkal inkább a két Németország újraegyesítése, amely lefékezte Európa legnagyobb gazdaságának növekedését.

„A Bizottság sikerként könyveli el az euró első öt évét, s megelégedik arról, hogy az új pénz csökkentette a gazdasági növekedést, és fokozta a munkanélküliséget az euróövezet több országában. Az Európai Központi Bank kudarcot vallott, a pénzügyi szabályozás teljes káoszba fulladt. Aki mindezek ellenére úgy gondolja, hogy az euró működik, az nem a világból való” – nyilatkozta *Ian Davidson* brit parlamenti képviselő, az euróellenes mozgalom vezetője.

Euróérmék – siker vagy kudarc?

FOTÓ: SCHMIDT ANDREA